

Verklaring beleggingsbeginselen 2015-2018

Inleiding

Deze verklaring inzake de beleggingsbeginselen geeft de uitgangspunten weer van het beleggingsbeleid van Stichting Brocacef Pensioenfonds ("De Stichting"). Deze uitgangspunten worden door het bestuur van de Stichting vastgesteld. Minimaal eens in de drie jaar wordt deze verklaring inzake de beleggingsbeginselen herzien. Indien tussentijds belangrijke wijzigingen optreden in het beleggingsbeleid wordt de verklaring tussentijds aangepast.

Doelstelling beleggingsbeleid

De doelstelling van het beleggingsbeleid is om een goed pensioen te kunnen realiseren voor al onze deelnemers. Concreet betekent dit dat het beleggingsbeleid erop gericht is om naast het nominale pensioen ook een indexatie te kunnen toekennen. De Stichting belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Bij de uitvoering van deze taken houdt de Stichting rekening met de belangen van alle belanghebbenden.

Waarom beleggen en risico's nemen?

De Stichting heeft twee bronnen van inkomsten: pensioenpremies en beleggingsrendementen. Samen moeten ze ervoor zorgen dat de pensioenen in de toekomst uitbetaald kunnen worden en dat deze pensioenen voor zover zo mogelijk geïndexeerd worden.

Voor de jaarlijkse pensioenopbouw ontvangt de Stichting premie. Bij tekorten kan de Stichting niet terugvallen op de aangesloten werkgevers. Indien in een bepaald jaar de pensioenpremie niet voldoende is om de nagestreefde pensioenopbouw voor dat jaar te realiseren, zal de pensioenopbouw in dat jaar worden verminderd tenzij anders in het premietekort kan worden voorzien. Om een indexatie te kunnen toekennen in de toekomst, zal de Stichting een bepaalde mate van beleggingsrisico moeten nemen. Risico nemen betekent gelijktijdig een kans op korten. Op langere termijn vinden het bestuur en de sociale partners een pensioen met een indexatie en mogelijk een wat grotere kans op korten belangrijker dan een nominaal gelijkblijvend pensioen met een kleine kans op korten. Om die reden zal het fonds een afgewogen mate van risico nemen in de beleggingen.

Risicobeheersing

Een van de belangrijkste instrumenten bij het beheersen van de beleggingsrisico's is spreiding. We spreiden ons vermogen over verschillende soorten beleggingen, zoals aandelen en obligaties. De verdeling over al deze soorten beleggingen noemen we onze beleggingsmix. Die moet optimaal afgestemd zijn op onze beleggingsdoelstellingen. Daarbij spelen verschillende overwegingen een rol, zoals: welk rendement streven we na, welke risico's kan het fonds verantwoord nemen en hoe lang kunnen we ons geld beleggen voordat we het als pensioenen moeten uitbetalen?

We zoeken ook naar beleggingen die tegengesteld reageren bij bijvoorbeeld economische teruggang. Dat verkleint onze kwetsbaarheid. Kortom: bij het beleggen wordt voortdurend een zorgvuldige afweging gemaakt tussen risico en rendementsverwachting, waarbij de belangen van al onze stakeholders in het oog worden gehouden.

Natuurlijk is er meer dan spreiding alleen. Wij proberen ook zo goed mogelijk in te spelen op actuele marktontwikkelingen en -verwachtingen. Waar mogelijk proberen we de gebeurtenissen zelfs voor

te zijn. Zorgvuldig monitoren van alle beleggingen en waar nodig bijsturen is een essentieel onderdeel van onze beleggingsstrategie.

Algemene uitgangspunten en beleggingsbeginselen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid staat de 'prudent person' regel centraal en hanteren wij de onderstaande uitgangspunten:

- De Stichting doet de beleggingen in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
- Het voorzichtigheidsbeginsel: er wordt zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid en liquiditeit van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd.
- De Stichting belegt alleen in beleggingscategorieën en producten die transparant en uitlegbaar zijn en waarvan de risico's duidelijk zijn.
- De gelden die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden zoveel mogelijk belegd op een wijze die strookt met de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen.
- De Stichting heeft ervoor gekozen om in de basis passief te beleggen (index beleggen).
- Actief beleggen loont in inefficiënte markten en in markten die niet met passief beheer zijn te benaderen.
- De Stichting belegt alleen in derivaten voor zover dit past binnen het beleggingsbeleid en voor zover de risicokarakteristieken van de betreffende derivaten voldoende bekend zijn.
- Gezien het lange termijn karakter van de verplichtingen richt de Stichting zich bij het formuleren van haar beleggingsstrategie primair op de lange termijn. De beleggingsstrategie kan worden beïnvloed door korte termijn beperkingen en overwegingen (regelgeving, liquiditeit, enz.).
- Hoewel sommige beleggingen en/of strategieën in potentie interessant kunnen zijn, kunnen praktische beperkingen (omvang pensioenfonds, middelen, transactiekosten, andere kosten, etc.) een argument vormen om hierin niet te investeren.
- Diversificatie is belangrijk. Door een goede spreiding over de beleggingscategorieën, regio's, landen en beleggingsstijlen wordt een optimale verhouding tussen rendement en risico bepaald. Risico's die naar verwachting niet beloond worden, worden deels of geheel afgedekt.
- Risico's dienen altijd bewust genomen te worden en gebaseerd te zijn op de verwachting dat het risico wordt beloond. Dit vereist dat a) het te verwachten rendement realistisch is en voldoende compensatie biedt voor het aanvullende risico, of b) het risico middels diversificatie resulteert in een lager risico voor de totale portefeuille.
- Het vaste karakter van de pensioenpremie (CDC) wordt meegenomen bij de risicotolerantie van de Stichting.
- Het bestuur is er zich van bewust dat risico's door de tijd heen variëren, net als de
 - Verwachte vergoedingen voor het nemen van bepaalde risico's, maar ook dat noch de onmiddellijke; noch
 - De verder in de toekomst gelegen omgeving met zekerheid vastgesteld kan worden.
- De beleggingsstrategie moet dan ook flexibel zijn en aangepast kunnen worden aan:
 - Veranderende omstandigheden, daarbij inbegrepen de marktomstandigheden;
 - De solvabiliteit van de Stichting en veranderingen in regelgeving. Herijking van de beleggingsmix is van belang o.a. omdat rendement/risicoprofielen veranderen. Daarbij spelen waarderingniveaus, economische cycli, marktsentimenten en staartrisico's een rol. Staartrisico's zijn risico's waarop de kans dat ze zich voordoen klein is maar de gevolgen erg groot kunnen zijn.
- Beleggingen in de bijdragende ondernemingen worden gemeden.

Uitvoering beleggingsbeleid

De Stichting heeft de beleggingen uitbesteedt aan externe vermogensbeheerders. Deze externe vermogensbeheerders dienen zich bij hun werkzaamheden te houden aan de door het bestuur opgestelde richtlijnen.

Het fonds schakelt externe specialisten bij het uitvoeren van ALM- en risicobudgetteringstudies, de beoordeling van de prestaties van vermogensbeheerders en het risicomangement van de portefeuille.

Vaststelling beleggingsbeleid

Uitgangspunt voor het beleggingsbeleid vormt de relatie tussen de bezittingen en de verplichtingen van de Stichting. Deze relatie wordt periodiek geanalyseerd in een ALM analyse.

De resultaten van deze analyse vormen input voor de hoofdlijnen van de beleggingsmandaten en -richtlijnen. Deze bevatten onder andere de belangrijkste beleggingskeuzes die gemaakt moeten worden:

- De gewenste vermogenssamenstelling naar beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van deze vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd in het licht van alle rechten en verplichtingen van de Stichting, zowel op korte als op lange termijn;
- De rendementsdoelstelling per beleggingscategorie, tot uitdrukking gebracht in een of meer vergelijkingsmaatstaven;
- In hoeverre de Stichting bereid is de feitelijke beleggingsportefeuille (tijdelijk) te laten afwijken van de strategisch gewenste portefeuille oftewel de ruimte tot het voeren van een actief beleggingsbeleid.

Waarin wordt belegd?

De strategische beleggingsmix ziet er als volgt uit:

Beleggingscategorie	Strategische weging als percentage van het vermogen	
Vastrentende waarden:	60%	
Staatsobligaties		> 80%
Bedrijfsobligaties		< 20%
Aandelen:	40%	
Ontwikkelde markten wereldwijd		100%

In de strategische beleggingsmix geldt voor elke beleggingscategorie niet een enkel percentage maar een bandbreedte. Wanneer de beleggingen in een categorie buiten die bandbreedte komen wordt in beginsel eens in de drie maanden herschikt. Dat wil zeggen dat de feitelijke beleggingsmix dan weer binnen de bandbreedtes van de strategische beleggingsmix wordt gebracht.

De Stichting beschikt daarnaast over een crisisplan. Dit treedt in werking wanneer zich extreme koersbewegingen voordoen op de financiële markten.

Afdekken rente- en valutarisico

Er zijn nog meer risico's die van invloed zijn op de financiële positie van de Stichting. Enkele belangrijke risico's zijn:

- **Renterisico:** als de rente daalt, moet het fonds meer vermogen reserveren om de toegezegde pensioenen uit te kunnen betalen. Dat betekent dat de financiële positie van het fonds verslechtert. Om dit effect te beperken heeft de Stichting in de beleggingen het renterisico op basis van de zuivere swaprente strategisch voor 75% afgedekt. Ook hier geldt niet een enkel percentage maar een bandbreedte. Dit is voor de renteafdekking tussen 65% en 85%. Het fonds kiest voor afdekking op basis van de zuivere swaprente omdat hiermee de uiteindelijke blootstelling van het fonds wordt afgedekt.
- **Valutarisico:** een belegging in dollars wordt minder waard als de dollar in waarde daalt ten opzichte van de euro. Omdat de Stichting van mening is dat het nemen van valutarisico's op de lange termijn geen geld oplevert, dekt de Stichting de posities in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen strategisch voor 100% af. Tijdelijke afwijkingen van dit beleid zijn alleen in bijzondere situaties en op basis van degelijk onderbouwde analyse mogelijk. Daarvoor is dan een bestuursbesluit nodig en dient er mogelijk elders in de beleggingsmix risico te worden verminderd.

Bij het gebruik maken van rentederivaten en valutatermijncontracten ontstaan kredietrisico's op de tegenpartijen wanneer de derivaten een voor de Stichting positieve marktwaarde hebben. De kredietrisico's worden beheerst door een zeer frequente uitwisseling van onderpand, en monitoring van de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

Verantwoord beleggen

De Stichting is verantwoordelijk voor een goede financiële uitvoering van de pensioenregeling. Tegelijkertijd heeft de Stichting een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Verantwoord beleggen houdt in: zodanig beleggen dat je dit kunt verantwoorden, zowel vooraf als achteraf. Wanneer gesproken wordt over 'verantwoord beleggen' wordt doorgaans bedoeld op de volgende aspecten:

- E (environment, milieu);
- S (sociaal, sociaal-maatschappelijk beleid);
- G (governance). Daartoe kunnen eventueel ook worden gerekend: ethiek en integriteit.

Beleggers hebben verschillende mogelijkheden om 'verantwoord' te beleggen:

- Het uitsluiten van bedrijven waarin een fonds niet wil beleggen. Dit noemen we uitsluitingenbeleid;
- Thematisch beleggen en doelbeleggingen;
- Het gesprek aangaan met bedrijven waarin een fonds investeert, actief stemgedrag in aandeelhoudersvergaderingen en/of invloed uitoefenen op het management van bedrijven. Dit noemen we engagement of betrokkenheid.

De Stichting wenst het beleggingsbeleid aan te laten sluiten bij de karakteristieken van de deelnemers en de aangesloten ondernemingen. Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor verantwoord beleggen:

- De Global Compact Principles van de Verenigde Naties zijn leidend;
- Onderschrijven van de Principles for Responsible Investment (PRI);
- Uitsluitingen bij beleggingen worden toegepast.

Uitsluitingenbeleid

De Stichting voert een uitsluitingenbeleid voor beleggingen in bedrijven en organisaties die activiteiten uitvoeren die volgens de Nederlandse wet zijn verboden. Concreet betreft het de betrokkenheid bij de productie van of handel in clusterbommen en anti-persoonsmijnen. Het bestuur stelt de uitsluitingenlijst vast.

Wie is verantwoordelijk?

De eindverantwoordelijkheid voor alle beslissingen binnen de Stichting ligt bij het bestuur van De Stichting. Het bestuur legt verantwoording af in het jaarverslag.

Scheiding van belangen

De Stichting treft maatregelen om te voorkomen dat er bij de betrokkenen bij de Stichting sprake is van belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen. Het bestuur is gebonden aan de door de Stichting opgestelde gedragscode. Deze gedragscode voldoet aan de eisen die DNB en/of de Autoriteit Financiële Markten hieraan stelt.

Uitbesteding

De selectie van derden vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds aan de hand van door het bestuur van het pensioenfonds gehanteerde criteria die samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, schaalvoordelen en flexibiliteit. Om voldoende countervailing power in het bestuur aanwezig te hebben, kan het bestuur besluiten zich door een of meer externe deskundigen te laten bijstaan of kan het bestuur de werkgever of de OR adviseren een of meer bestuurszetels door externe deskundigen te laten vervullen.

Rapportage en verantwoording

De beleggingscommissie legt verantwoording af aan het voltallig bestuur. De beleggingscommissie vergadert tenminste vier keer per jaar. In de vergaderingen wordt gesproken over de ontwikkelingen op de financiële markten en in de diverse (deel)beleggingsportefeuilles en over het functioneren van de vermogensbeheerder(s). De vermogensbeheerder(s) rapporteert/rapporteren op maandbasis [en de custodian rapporteert maandelijks] omtrent rendement en risico van de beleggingsportefeuilles. De beleggingscommissie/de custodian en het pensioenbureau bewaken dat de beleggingsportefeuille binnen de diverse restricties blijft. Het bestuur ontvangt de notulen van de vergaderingen van de beleggingscommissie.

Deskundigheid

De Stichting draagt er zorg voor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- En optimaal beleggingsresultaat;
- Een professioneel beheer van de beleggingen; en
- De beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt de Stichting geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling van de Stichting.

Corporate Governance

De Stichting volgt met betrekking tot de beleggingen de beginselen uit de Code Tabaksblad die van toepassing zijn. Daarnaast heeft de Stichting het streven om de principes van de Verenigde Naties inzake 'Responsible Investment' te volgen. De Stichting brengt het belang daarvan tevens onder de aandacht van haar externe vermogensbeheerders. De activiteiten van de Stichting op het gebied van duurzaamheid en corporate governance vormen geen doel op zichzelf. Uitvoering van het beleid van de Stichting op deze gebieden wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid om een optimaal rendement te genereren in het belang van belanghebbenden.

De Stichting draagt uit dat beursgenoteerde ondernemingen duurzaam in staat moeten zijn een maximale opbrengst te genereren voor hun aandeelhouders, en beoordeelt het beleid van bestuur en raad van commissarissen van een onderneming in het licht van die doelstelling. Deze doelstelling impliceert dat een onderneming de belangen van andere bij de onderneming betrokken stakeholders, zoals werknemers, klanten, leveranciers en verschaffers van vreemd vermogen, niet kan negeren. De Stichting is aangesloten bij het corporate governance forum Eumedion. Eumedion is de belangenorganisatie van institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en ondersteunt pensioenfondsen in de formulering van een stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen waarin het pensioenfonds participeert. De Stichting voert geen zelfstandig stembeleid.

Nevenactiviteiten

De Stichting voert geen nevenactiviteiten uit.

Namens het bestuur van Stichting Brocacef Pensioenfonds d.d. 14 december 2017:

De heer J.P. Eeken

Voorzitter

De heer F. Huisman

Werknemerslid